

OECD 2011 İstihdam Tahmin Raporu

Türkçe Özet

- OECD İstihdam Tahmin Raporu, OECD bölgesinde istihdam ve işgücü piyasalarının durumu konusunda OECD'nin yıllık raporudur.
- 2011 baskısında mali ve ekonomik krizin ardından işgücü piyasasındaki koşullara genel bir bakış yer alıyor. Genel işsizlik oranı ekonomik durgunluktaki tepe noktasından daha aşağı düşmüş olmasına rağmen, birçok ülkede, özellikle dezavantajlı gençler gibi güvencesiz gruplar için hala yüksektir. Mali sıkıntılara karşın, yüksek işsizlik sorununu çözmek için yeterli önlemleri almak ve uygulamada tutmak yaşamsal önem taşımaktadır.
- 2008-09 durgunluğu OECD ülkelerinde sosyal güvenlik ağı için zor bir “stres testi” oldu. İstihdam Tahmin Raporu, işsizlere gelir desteğindeki önemli olabilecek boşlukları belirliyor. Krizden çıkarılan dersler arasında derin bir durgunluk sırasında, özellikle işsizlik yardımlarının normal süresinin göreceli olarak kısa olduğu ve uzun süreli işsizlerin “son çare” yardımlara erişiminin sınırlı olduğu ülkelerde, bu yardımların maksimum süresini geçici olarak yükseltmenin iyi bir uygulama olabileceği de var.
- 2011 baskısı yükselen ekonomilerdeki sosyal koruma programlarını ve bu programların çalışma teşviklerini baltalamaktan kaçınarak nasıl tasarlanabileceğini de analiz ediyor. Brezilya'daki işsizlik sigortasının, Güney Afrika'daki nakit transferlerin ve Meksika'daki sağlık korumasının etraflı bir değerlendirmesi yükselen ülkelerde genişleyen sosyal korumanın, iyi tasarlanırsa işgücü piyasası sonuçlarının iyileşmesine de katkıda bulunabileceğini gösteriyor.
- 2011 baskısı OECD ülkelerindeki pek çok işçinin emek gelirlerinde bir yıldan diğerine büyük dalgalanmalar olduğunu gösteriyor. Bireysel kazançlardaki büyük düşüşler hane halkı yoksulluğu ve mali sıkıntı riskini artırıyor ama artan oranlı gelir vergisi ve cömert işsizlik yardımları hane halkı refahında kazanç değişkenliğinin etkilerini hafifletme eğilimi gösteriyor. İşsizlik koruması makroekonomik şokların istihdam ve kazanç üzerindeki etkisini kısa dönemde nisbeten hafifletebilir. Ancak, sıkı işten çıkarma düzenlemeleri sıkça işgücü piyasasının ikili yönü ile ilişkilendirilerek, politika yapanların işten çıkarma düzenlemelerinin birbirine karşı etkilerini dengelemesi gerektirir.
- İstihdam Tahmin Raporu, OECD bölgesindeki dört işçiden yaklaşık birinin işi için aşırı nitelikli olmasına karşın, beş işçinin birinden biraz fazlasının yeterli niteliklere sahip olmadığını göstermektedir. Nitelik uyumsuzlukları ille de işçilerin sahip olduğu beceriler ve işgücü piyasasında istenen beceriler arasında gerçek bir uyumsuzluğu göstermek durumunda değildir. Bununla birlikte, aşırı nitelikli işçilerin yaklaşık %40'ı niteliklerinin işte daha iddialı görevlerin üstesinden gelecek becerilere sahip olduklarını düşünüyorlar. Bunlar ve diğer yeni ampirik bulgular eğitim sistemlerinin, ömür boyu öğrenim kurumlarının ve işgücü piyasası politikalarının işçilerin işgücü piyasasında istenilen becerileri kazanmasını ve bu becerilerin en uygun işlere eşleşmesini sağlamak için oynayabileceği rollerin daha iyi anlaşılmasına bir temel oluşturuyor.

YARIM BIRAKILMIŞ İŞ: GENÇLİĞE YATIRIM

Daha güçlü istihdam artışı mutlaka teşvik edilmelidir ama yapısal işgücü piyasası sorunlarını çözmeye yönelik daha geniş önlemler alınması da gereklidir...

İstihdam yönünden doygun bir ekonomik büyümenin teşvik edilmesi uzun süreli işsizliğe karşı en önemli yanıt olmalıdır. Ancak, krizden önce daha güçlü ekonomik koşulların gerek gelirlerdeki, gerekse ücreti iyi ve üretken işlere erişimdeki eşitsizliği dayanıklı biçimde azaltmakta başarısız olduğu zamanlarda kaybedilmiş fırsatların mirasıyla başa çıkmak için tek başına yeterli olmayabilir. Gerçekten, OECD'nin 'Eşitsiz Büyüme?' konulu 2008 raporunun yakında çıkacak olan devamında belgelendiği gibi bu eşitsizliklerden bazıları daha da derinleşmiştir.

Bazı gençlerin işgücü piyasasından kopma riski yüksektir ve kriz bu riski arttırmıştır...

Özellikle, ekonomik durgunluktan orantısız olarak zarar görmüş olan gençler için (bu cildin 1. Bölümünde belgelendiği gibi) işgücü piyasası sonuçlarını nisbeten dayanıklı biçimde iyileştirecek daha fazla şey yapılmalıdır. 2011 yılının ilk çeyreğinde, OECD bölgesinde (25 yaş ve üstü) yetişkinler için %7 işsizlik oranına karşılık, (15 ila 24 yaş arası) gençler için işsizlik oranı %17,4'tü.

Ama genç işsizliği konusundaki bu veriler gençlerin işgücü piyasasında karşılaştıkları güçlüklerin fotoğrafının sadece bir kısmıdır. Daha genel olarak, ne çalışan ne de eğitim gören (NEET grup denilen) gençler, özellikle iş dünyasının dışında kaldıkları sürenin uzunluğuna bağlı olarak yüksek bir marjinalleşme ve işgücü piyasasından dışlanma riski altındadırlar. 2008'de verilerin elde edildiği 30 OECD ülkesinde 15-24 yaşlarındaki tüm gençlerin %10,6'sını oluşturan bu grubun oranı, 2010'un 4. çeyreğinde %12,6'ya yükseldi. Bu rakam, 14,6 milyonu atıl halde ve okumayan, 7,7 milyonu ise işsiz 22,3 milyon genç insan demektir.

İstihdamda zayıf bir toparlanma durumunda, gençlerin önemli ve artan bir oranı, iyi zamanlarında bir iş bulabilmiş olanlar arasındakiler bile, kariyerleri için uzun dönemli olumsuz sonuçları veya "yara izi bırakma etkileri" olabilecek uzun süreli işsizlik veya atıl kalma riski altındadır. Bu riskler uzun dönemli iş bulma zorluğunu ve akranlarıyla sürekli ücret farklılığını içerir. Önümüzdeki yıllarda okuldan ayrılacak gençler iş bulmakta önceki kuşaklara göre büyük olasılıkla daha fazla zorlanacaklar.

Gençlerin işgücü piyasasından dışlanmasını önlemeye çalışma, üzerinde çok çalışılan ama kolay çözümü olmayan bir sorundur...

Gençliğin bazı grupları için kötü işgücü piyasasının sonuçları yeni bir şey değildir ve yıllardır hükümetleri uğraştırılmıştır. Gerçekten, gençlik sorunları son 50 yıl boyunca OECD'nin istihdam politikası raporlarında tekrar tekrar ele alınan bir konu oldu.

Bu çalışmada netleşen şey, bütün gençlerin işgücü piyasasına iyi bir giriş yapabilmelerini sağlayacak çabuk bir çözüm olmadığıdır. Bazı ülkeler öbürlerinden daha başarılı olabiliyor ama hepsi de, işgücü piyasasından dışlanma riski altındaki çetin ceviz işsiz gençler sorununun üstesinden gelme zorluğuyla karşı karşıyadırlar. Daha güçlü bir biçimde iş yaratma çözümünün esasıdır ama diğer önlemlerle birlikte uygulanmazsa tüm gençler için pek yararlı olmayacaktır. 16 ülkenin incelenmesinden çıkarılan başlıca dersleri özetleyen, OECD'nin 2010 raporu, 'İyi Bir Başlangıç Yapmak? Gençlere İş', gençlerin kariyer merdivenindeki ilk basamağa tırmanmalarına yardımcı olacak bolca iyi uygulamalar ve zengin kaynaklar olduğunu gösteriyordu.

Esas olarak, bir yanda, gençlerin işgücü piyasasına daha iyi girmelerinin yapısal engellerini, öbür yanda ise, çalışmayan veya okumayan gençlerin sayısında krizin neden olduğu artışı ele alan iki yönlü bir yaklaşım gereklidir.

Yapısal sorunları çözmeye yönelik önlemler alınmalıdır...

İlk olarak, bütün gençlere işgücü piyasasına daha iyi bir başlangıç yapma olanağı sağlamadaki uzun dönemli başarısızlığın üstesinden gelecek politikalar uygulamaya konulmalıdır. Başlangıç için, özellikle düşük gelirli ailelerden ve dezavantajlı bir geçmişten gelen çocuklar için, erken çocukluk eğitimi ve bakımını iyileştirecek “önleyici” önlemler alınmalıdır. Tamamen etkili olmak için, bu önlemlerin zorunlu eğitim dönemi boyunca sürdürülmesi gerekir. Bu da, karşılığında, okulu ve öğrenimi terkedendenlerin sayısını en aza indirmeye katkıda bulunacaktır.

Bu önlemlerin gençlerin okulda kazandıkları becerilerle işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan becerilerin daha iyi eşleşmesini sağlamak için gösterilecek çabalarla tamamlanması gerekir. Bu cildin 4. Bölümünde belgelendiği gibi, genç işçilerin önemli bir bölümü, oranı yaşla birlikte azalsa da, işleri için aşırı niteliklidir. Beceri eşleşmemesini, uyumsuzluğunu azaltma, eğitim sistemlerinin değişen beceri ihtiyaçlarına karşı daha hassas olmasını ve, örneğin, meslek ve çıraklık eğitimi için daha iyi olanaklar sağlanması yoluyla eğitim seçeneklerinin güçlendirilmesini gerektirir.

Son olarak, gençlerin istihdamı önündeki engeller de kaldırılmalıdır. Özellikle, sürekli istihdam sözleşmeleri konusundaki aşırı sıkı mevzuatın sonucu olarak çok parçalanmış işgücü piyasaları kısa süreli işe girmenin daha kalıcı işler için bir basamak olmak yerine çıkmaz sokaklara dönüşmesi anlamına gelebilir. Ortalama ücretlere göre çok yüksek bir düzeyde belirlenirse asgari ücretler de işverenleri düşük vasıflı ve deneyimsiz gençleri işe almaktan caydırıcı bir faktör haline gelebilir. Bu nedenle, bazı ülkeler gençler için daha düşük bir alt-asgari ücret sistemi benimsemiştir.

Mali sıkıntılara rağmen, genç işsizliğindeki büyük artışın önüne geçecek uygun maliyetli önlemler için yeterli kaynak bulundurmak son derecede önemlidir...

Politika eyleminin ikinci hattı son ekonomik ve mali kriz sırasında görülen genç işsizliğindeki artışın üstesinden gelmeye yöneltilmelidir. Birçok ülke mali konsolidasyon için tırmanan baskılarla karşı karşıyayken, hükümetlerin genç işgücü piyasasındaki durumu iyileştirmek için uygun maliyetli müdahalelere öncelik vermeleri gerekir. Böylece, politikalar, uzun süreli işsizleri ve yüksek dışlanma riski altında olanları da içeren en dezavantajlı kesime odaklanmalıdır.

İş aramaya yardım programlarının çalışmaya hazır oldukları değerlendirilen gençler için en uygun maliyetli erken müdahale olduğu görülmüştür. Sosyal güvenlik ağında geçici genişletmeler de işsiz gençler arasındaki yoksulluğu önlemek için yaşamsal önemde olabilir. Bu cildin 3. Bölümünde belgelendiği gibi, kazançlardaki değişkenlik özellikle genç işçiler arasında yüksektir. Bazı ülkeler işverenleri düşük nitelikli işsiz gençleri işe almaya teşvik etmek için ücret sübvansiyonları da uygulamaya koymaktadırlar. Ancak, bu sübvansiyonlarda yerleşik, iyi bilinen kaynak ısrafının (toplumsal kayıpların) etkilerini önleyebilmek için (ör. sübvansiyon olmasaydı gerçekleşecek işe almalar gibi), bu sübvansiyonlar yeterince hedefe, örneğin küçük ve orta büyüklükte işletmelere veya çıraklık sözleşmelerine, odaklanmış olmalıdır. Birçok ülkede çıraklık ve diğer çifte mesleki eğitim ve iş eğitimi programları gibi “öğrenime devam et ve çalış” programları için olanakların genişletilmesine de ihtiyaç olabilir.

Son olarak, en büyük sosyal dışlanma riski altında olan gençleri hedefleyen daha yoğun, düzeltici yardımlar sağlanmalıdır. Bu tür gençler için sınıfa döndürme stratejilerinin ters sonuç verdiği görülebilirken, geleneksel okullar dışında verilen eğitim programları düzenli iş deneyimine tabi tutarak ve yetişkin rehberliğiyle birlikte bu piyasadan kopmuş gençler için çoğu kez daha iyi stratejiler olmaktadır.

Herkes için uzun dönemde daha iyi ekonomik ve sosyal sonuçlar elde etmek amacıyla gençliğe yatırım yapmak temel bir politika amacı olmalıdır.

Gençliğe yatırım yapma, gençlere iş dünyasına daha iyi bir başlangıç yapma olanağı sağlama temel bir politika amacı olmalıdır. Aksi takdirde, kötü istihdam koşulları ve düşük gelir beklentisiyle karşı karşıya, geride kalan çetin

ceviz bir gençlik grubunun varlığını sürdürmesi ya da artması gibi yüksek bir risk vardır. Nüfusun yaşlandığı koşullarda, OECD ekonomileri ve toplumları böyle bir sonucun zorunlu kılacağı büyük ekonomik ve sosyal maliyetleri tek kelimeyle karşılayamaz.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

